

ומקשינן על המבואר במשנה שהיא מנחה פסולה, **והא תניא:** "זו להביא במחבת" והביא במרחשת, **לא קידשום** למנחות הכלי שרת⁽¹⁴⁾ שנתן בהם לקדשם, וחולין הם ולא מנחה פסולה, ודלא כמשנתנו! ?

אמר תירץ אביי:

לא קידשום כלי השרת ליקרב בשינוי כלי, אבל קידשום כלי השרת כדי ליפסל.

ואמר עוד אביי:

לא שנו שאם קבע להביא במחבת אינו יכול

לשנות למרחשת⁽¹⁵⁾ ולהיפוך —

אלא שקבען — במחבת או במרחשת — **בשעת** קא-א נדר, אבל אם נדר מנחה סתם וקבע **בשעת הפרשה**, וכגון שאמר על עשרון שעמד לפניו "זה יהיה מנחת מחבת לתשלום נדרי" — **לא** נקבע, ויכול לשנות את הכלי⁽¹⁾, ומשום שנאמר:

"מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת", ולא צריך אתה לקיים "כאשר הפרשת".

איתמר נמי, אמר רבי אחא בר חנינא, אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן:

וצריך תלמוד.

להביאה דוקא במחבת או במרחשת, והגע עצמך, אם אחר כך נתברר שאין שום אפשרות להביא מנחה כפי שקבע עכשיו, וכי ייפטר מנדרו הראשון! [?].

והיה נראה לפרש, דמיירי הכא שכבר הקריב או על כל פנים אפה כבר במחבת או במרחשת ואינו יכול שוב לשנותו, ואם כן מצד חיוב הנדבה [של עכשיו] הרי זה פטור מאחריותו, שהרי אי אפשר עוד לקיים נדבתו, ונדר הראשון שפיר יצא, וכי תימא פשיטא ולמה לי קרא, יש לומר, דהוה אמינא דהאומר "הרי זה לשם נדרי" הוי כמקבל בפירוש נדר הראשון להיות ממין זה, קא משמע לן דזה אינו, רק חיוב חדש קיבל עליו בתורת נדבה ולא בתורת נדר.

אכן מלשון הרמב"ם נראה דאפילו אם לא הקריב רשאי לשנותו, [זה לשון הרמב"ם — מעשה הקרבנות יז ג — אלו להביא בכלי אחד והביא בשני כלים, אלו להביא בשני כלים והביא בכלי אחד הרי אלו פסולין; לא קבען בשעת הנדר, אלא אמר הרי עלי שני עשרונות, ובשעת הפרשה קבען והפרישן בשני כלים, וחזר והביאן בכלי אחד הרי אלו כשרים].

מיהו נראה, דהרמב"ם לא הביין כפירוש

14. לפי פשוטו אין הכוונה דוקא למחבת ולמרחשת, אלא לאותם כלים שקידשו בהם את המנחה, ראה בזה בחזון איש סימן כט סקי"ח, ודקדק כן גם מלשון המשנה "והביא" במחבת דמשמע משעת הבאה, ומלשון הברייתא "קידשום" דמשמע דקאי על שעת הקידוש, אלא שנתקשה שם בלשון רש"י כאן דלא משמע כן.

15. כן פירש רש"י, אך לכאורה היה נראה דלאו דוקא, והוא הדין שקביעות מספר הכלים הוא דוקא בשעת הנדר, וכאשר נראה מהסוגיא לעיל ש"קביעות מנא" הוא דין אחד המחייב את שני הדינים שבמשנתנו; וברמב"ם מעשה הקרבנות יז ג מובא דין זה לענין מספר הכלים, ראה שם.

1. נתבאר על פי רש"י; ובשפת אמת כתב על דבריו:

צריך עיון הטעם, הרי נדבה זו שנדב עכשיו הוי כנדר בפני עצמו להביא נדרו הראשון באופן זה, ולמה יוכל לשנותו! ? [יש לעיין בזה, כי מה נדרי מצוה יש בזה שקובע מנחה שנתחייב כבר —